A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2015. december 3.*

„Előzetes döntéshozatal iránti kérelem — 1/2005/EK rendelet — Az 1. cikk (5) bekezdése — Az állatok szállítás közbeni védelme — Gazdátlan kutyák állatvédő egyesület által egyik tagállamból másik tagállamba történő szállítása — A »gazdasági tevékenység« fogalma — 90/425/EGK irányelv — 12. cikk — »Közösségen belüli kereskedelemben érintett kereskedő« fogalma”

A C-301/14. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Bundesverwaltungsgericht (szövetségi közigazgatási bíróság, Németország) a Bírósághoz 2014. június 24-én érkezett, 2014. április 9-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Pfotenhilfe-Ungarn e.V**.

és

a **Ministerium für Energiewende, Landwirtschaft, Umwelt und ländliche Räume des Landes Schleswig-Holstein**

között,

a **Vertreter des Bundesinteresses beim Bundesverwaltungsgericht**

részvételével folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (negyedik tanács),

tagjai: L. Bay Larsen, a harmadik tanács elnöke, a negyedik tanács elnökeként eljárva, J. Malenovský, M. Safjan, A. Prechal (előadó) és K. Jürimäe bírák,

főtanácsnok: E. Sharpston,

hivatalvezető: L. Carrasco Marco tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2015. június 3-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a Pfotenhilfe-Ungarn e.V. képviseletében K. Leondarakis Rechtsanwalt,

– a Ministerium für Energiewende, Landwirtschaft, Umwelt und ländliche Räume des Landes Schleswig-Holstein képviseletében W. Ewer Rechtsanwalt,

* Az eljárás nyelve: német.

– az olasz kormány képviseletében G. Palmieri, meghatalmazotti minőségben, segítője: F. Urbani Neri avvocato dello Stato,

– az osztrák kormány képviseletében G. Eberhard, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében B. Eggers és H. Kranenborg, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2015. szeptember 10-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az állatoknak a szállítás és a kapcsolódó műveletek közbeni védelméről, valamint a 64/432/EGK és a 93/119/EK irányelv és az 1255/97/EK rendelet módosításáról szóló, 2004. december 22-i 1/2005/EK tanácsi rendelet (HL 2005. L 3., 1. o.) 1. cikke (5) bekezdésének, valamint az 1992. június 30-i 92/60/EGK tanácsi irányelvvel (HL L 268., 75. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 13. kötet, 177. o.) módosított, az egyes élőállatok és állati termékek Közösségen belüli kereskedelmében a belső piac megvalósításának céljával alkalmazandó állat-egészségügyi és tenyésztéstechnikai ellenőrzésekről szóló, 1990. június 26-i 90/425/EGK tanácsi irányelv (HL L 224., 29. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 10. kötet, 138. o.; a továbbiakban: 90/425 irányelv) 12. cikkének az értelmezésére irányul.

2 E kérelmet a Pfotenhilfe-Ungarn e.V. (a továbbiakban: Pfotenhilfe-Ungarn) állatvédő egyesület és a Ministerium für Energiewende, Landwirtschaft, Umwelt und ländliche Räume des Landes Schleswig-Holstein (a Land Schleswig-Holstein energetikai átállásért felelős, mezőgazdasági, környezetvédelmi és vidékfejlesztési minisztériuma; a továbbiakban: minisztérium) között ez utóbbi azon határozata tárgyában folyamatban lévő eljárás keretében terjesztették elő, amellyel a Pfotenhilfe Ungarnt az állat-egészségügyre vonatkozó nemzeti jogszabályok által előírt bejelentési és nyilvántartásba vételi kötelezettségeknek vetette alá, miután ezen egyesület kutyák határon átnyúló szállítását végezte.

Jogi háttér

Az uniós jog

Az 1/2005 rendelet

3 Az 1/2005 rendelet (2), (12) és (21) preambulumbekezdésének a szövege a következő:

„(2) [A 2003. április 14-i 806/2003/EK rendelettel (HL L 122., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 4. kötet, 301. o.) módosított,] [a]z állatok szállítás közbeni védelméről [valamint a 90/425 és a 91/496/EGK irányelv módosításáról] szóló 1991. november 19-i 91/628/EGK tanácsi irányelv [(HL L 340., 17. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 12. kötet, 133. o.; a továbbiakban: 91/628 irányelv)] alapján a Tanács szabályokat fogadott el az állatok szállításának területén azon célból, hogy felszámolják az élőállat-kereskedelem technikai akadályait, és lehetővé tegyék a piaci szervezetek zavartalan működését, miközben biztosítják az érintett állatok védelmének kielégítő szintjét.

[...]

(12) A kereskedelmi célú szállítás nem korlátozható olyan szállításra, ahol pénz, áru vagy szolgáltatás azonnali cseréje történik. A kereskedelmi célú szállítás alatt különösen azt a szállítást kell érteni, amely közvetlenül vagy közvetve pénzügyi előnnyel jár együtt, vagy ezt célozza.

[...]

(21) A [2004/68/EK irányelvvel (HL L 139., 320. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 45. kötet, 120. o.) módosított, a lófélék mozgására és harmadik országból történő behozatalára irányadó állat-egészségügyi feltételekről szóló, 1990. június 26-i] 90/426/EGK [tanácsi] irányelv 2. cikkének c) pontjában meghatározott törzskönyvezett lófélék szállítása gyakran nem kereskedelmi célokból történik, és ezeket a szállításokat e rendelet céljaival teljes összhangban kell végrehajtani. Figyelemmel az ilyen szállítások természetére, megfelelőnek tűnik az egyes rendelkezésektől való eltérés, ha a törzskönyvezett lófélék szállítására verseny, ügető, kulturális események vagy tenyésztés céljából kerül sor. [...]”

4 E rendelet 1. cikkének (1) és (5) bekezdése ekképpen rendelkezik:

„(1) Ezt a rendeletet az élő gerinces állatok Közösségen belüli szállítására kell alkalmazni, beleértve a tisztviselők által elvégzendő különös ellenőrzéseket is a szállítmányoknak a Közösség vámterületére való be- és kilépésekor.

[...]

(5) Ezt a rendeletet nem kell alkalmazni [helyesen: E rendelet nem alkalmazható] az állatok nem gazdasági tevékenységgel összefüggő szállítására [...]”

5 Az említett rendelet 33. cikkének a szövege a következő:

„A [91/628] irányelv […] 2007. január 5-től hatályát veszti. A hatályon kívül helyezett irányelvre […] történő hivatkozásokat az e rendeletre való hivatkozásként kell értelmezni.”

A 90/425 irányelv

6 A 90/425 irányelv a másodiktól az ötödik preambulumbekezdéséig a következőképpen szól:

„mivel az állatok és állati eredetű termékek piaca közös szervezésének harmonikus működése magában foglalja az érintett állatok és állati eredetű termékek tekintetében az állattenyésztési és állat-egészségügyi korlátok megszüntetését a Közösségen belüli kereskedelem fejlődése érdekében; mivel ebben a vonatkozásban a piacok közös szervezésének alapvető jellegzetessége az állatok és mezőgazdasági termékek szabad mozgása, amely lehetővé teszi a mezőgazdasági termelés ésszerű fejlődését és a termelési tényezők optimális felhasználását;

mivel jelenleg a közegészségügyi és állat-egészségügyi célú állat-egészségügyi ellenőrzéseket a határokon bonyolítják le;

mivel a végső cél az, hogy az állat-egészségügyi ellenőrzéseket csak a feladási helyen bonyolítsák le, mivel pedig e cél csak az állat-egészségügyi követelményrendszerek harmonizációja révén érhető el;

mivel, tekintettel az egységes piac megteremtésére, a fenti cél megvalósításáig nagyobb súlyt kell fektetni a feladási helyen elvégzett, illetve a rendeltetési helyen lebonyolítható vizsgálatok szervezésére; mivel e megoldás a Közösségen belüli határokon történő állat-egészségügyi ellenőrzések felfüggesztéséhez vezet, mivel e tekintetben szükségesnek látszik egy egészségügyi bizonyítvány vagy azonosító okmány fenntartása, amelyről a Közösség szabályai rendelkeznek;

[...]”

7 A 90/425 irányelv 1. cikke az alábbiakat írja elő:

„A tagállamok biztosítják, hogy az A. mellékletben felsorolt, illetve a 21. cikk első bekezdésében említett irányelvek hatálya alá tartozó, kereskedelmi forgalomra szánt élőállatokon és termékeken végrehajtott állat-egészségügyi ellenőrzéseket, a 7. cikk sérelme nélkül, a továbbiakban nem a határokon, hanem ezen irányelv rendelkezéseivel összhangban végzik.

[...]

Ezen irányelv nem vonatkozik a tagállamok között, természetes személy kíséretében és felelősségére szállított, kedvtelésből tartott állatok mozgására érvényes állat-egészségügyi ellenőrzésekre, amennyiben az ilyen mozgás nem kereskedelmi ügylet keretében valósul meg.”

8 Ezen irányelv 2. cikkének 3. pontja szerint:

„Ezen irányelv alkalmazásában:

[...]

3. »kereskedelem«: a tagállamok között a[z EGK-]Szerződés 9. cikke (2) bekezdésének értelmében folyó kereskedelem;

[...]”

9 Ezen irányelv 12. cikke az alábbiakat írja elő:

„A tagállamok biztosítják, hogy az 1. cikkben felsorolt állatok és/vagy állati eredetű termékek Közösségen belüli kereskedelmében érintett kereskedők megfelelnek az alábbi követelményeknek:

a) az illetékes hatóság felkérésére előzetesen hatósági nyilvántartásba vétetik magukat;

b) nyilvántartást vezetnek a szállításokról, és az 5. cikk (1) bekezdése b) pontjának iii. alpontjában foglalt címzettek esetében, az állatok és termékek további rendeltetési helyéről.

Az említett nyilvántartást a kereskedőnek az illetékes országos hatóság által meghatározott ideig meg kell őriznie, és az illetékes hatóság kérésére be kell mutatnia.”

10 A 90/425 irányelv A melléklete többek között azon irányelveket sorolja fel, amelyek élőállatokon végrehajtandó állat-egészségügyi ellenőrzéseket írnak elő, és amely ellenőrzéseket ezen irányelv rendelkezései szerint kell elvégezni. A felsorolt szövegek között szerepel a 91/628 irányelv.

A 998/2003/EK rendelet

11 A kedvtelésből tartott állatok nem kereskedelmi célú mozgására vonatkozó állat-egészségügyi követelményekről és a 92/65/EGK tanácsi irányelv módosításáról szóló, 2003. május 26-i 998/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet (HL L 146., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 39. kötet, 75. o.) hatályon kívül helyezte a kedvtelésből tartott állatok nem kereskedelmi célú

mozgásáról szóló 2013. június 12-i 576/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 178., 1. o.). Mindazonáltal, figyelemmel az alapeljárásban szóban forgó tényállás időpontjára, arra a 998/2003 rendelet alkalmazandó. E rendelet 1. cikke ekképpen szólt:

„E rendelet a kedvtelésből tartott állatok – nem kereskedelmi célú – mozgására vonatkozó állat-egészségügyi követelményeket, valamint az ilyen mozgások ellenőrzésére vonatkozó szabályokat határozza meg.”

12 Az említett rendelet 2. cikkének első bekezdése ekképpen rendelkezett:

„E rendelet az I. mellékletben felsorolt fajokhoz tartozó, kedvtelésből tartott állatok tagállamok közötti vagy harmadik országokból származó mozgására vonatkozik.”

13 Ugyanezen rendelet 3. cikkének a) pontja így rendelkezett:

„E rendelet alkalmazásában:

a) »kedvtelésből tartott állatok«: azon I. mellékletben felsorolt fajú állatok, amelyek tulajdonosukat vagy a tulajdonos nevében az ilyen állatokért a mozgásuk során felelős természetes személyt kísérik, és amelyeket nem eladásra vagy más tulajdonosra történő átruházásra szántak;

[...]”

14 A 998/2003 rendelet I. mellékletének A. részében említett állatfajok között szerepeltek a kutyák.

A német jog

15 Az állatbetegségek belső piaci megelőzéséről szóló rendelet (Binnenmarkt-Tierseuchenschutzverordnung, a továbbiakban: az állatbetegségek megelőzéséről szóló rendelet) 4. §-a, amely többek között a 90/425 irányelv 12. cikke a) pontjának átültetésre irányul, az alábbiak szerint került megfogalmazásra:

„Annak, aki

1. állatokat vagy az 1. mellékletben felsorolt árukat a Közösségen belül kereskedelmi tevékenység keretében kíván szállítani vagy importálni, vagy

2. háziasított patás állatokat a Közösségen belüli szállítás vagy a behozatal során kereskedelmi tevékenység keretében kíván szállítani, e szándékát a szóban forgó tevékenység megkezdése előtt be kell jelentenie az illetékes hatóságnak. Ez nem vonatkozik azon vállalkozásokra, amelyeknek a halbetegségekről szóló rendelet (Fischseuchen-Verordnung) 15. §-ának (1) vagy (3) bekezdése, illetve 14. §-a szerinti engedélyt kell beszerezniük, és azon vállalkozásokra, amelyeket a jelen rendelkezés első mondata szerinti tevékenység miatt valamely másik tagállamban nyilvántartásba vettek vagy engedélyeztek. Az illetékes hatóság a bejelentett vállalkozásokat nyilvántartási szám kiadása mellett nyilvántartásba veszi.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

16 A Pfotenhilfe-Ungarn egy bejegyzett és a nemzeti adójog szerint közhasznúként elismert egyesület, amelynek célja mind az állatvédelem támogatása, mind a tevékeny állatvédelem. Ezen egyesület a honlapján keresztül többek között olyan gazdátlan kutyákat kínál közvetítésre, amelyeket túlnyomórészt magyarországi állatvédő egyesületektől szereztek meg. Ha valaki be szeretne fogadni egy

kutyát, a Pfotenhilfe-Ungarn „védelmi szerződést” köt vele, amelyben ez a személy vállalja, hogy gondoskodik a kutya jóléte felől, illetve hogy megfizet egy általában 270 eurónak megfelelő összeget. A szerződések megkötését követően a Pfotenhilfe-Ungarn tagjai az érintett kutyákat Németországba szállítják, ahol átadásra kerülnek azon személyeknek, akik vállalták a befogadásukat. E személyek javára tulajdonjog-átruházásra azonban nem kerül sor, és a „védelmi szerződés” megsértése esetén a Pfotenhilfe-Ungarnnak elállási joga van. Ezen egyesület ily módon több mint 2000 kutyát közvetített ki 2007 és 2012 között.

17 2009. december 29-én a Pfotenhilfe-Ungarn 39 kutyát szállított Magyarországról Németországba. Mivel az e szállítmány által érintett kutyák egyikének egészségügyi állapotával, illetve oltásainak helyzetével kapcsolatban kételyek merültek fel, a minisztérium körlevélben arra utasította a helyi állat-egészségügyi hatóságokat, hogy az említett szállítmányhoz tartozó összes állatot vizsgálják meg.

18 E tekintetben a minisztérium úgy vélte, hogy a Pfotenhilfe-Ungarn nem hivatkozhatott a 998/2003 rendelet által a kedvtelésből tartott állatok nem kereskedelmi célú mozgására vonatkozóan előírt állat-egészségügyi követelményekre mivel az állatok általa szervezett szállítása és közvetítése gazdasági tevékenység körébe tartozik. Következésképpen a minisztérium szerint az 1/2005 rendelet rendelkezéseit kell alkalmazni, így a Pfotenhilfe-Ungarnnak tiszteletben kell tartania az állat-egészségügyre vonatkozó nemzeti jogszabályok – különösen az állatbetegségek megelőzéséről szóló rendelet 4. §-a – által előírt bejelentési és nyilvántartásba vételi kötelezettségeket.

19 A Verwaltungsgericht (közigazgatási bíróság) elutasította a Pfotenhilfe-Ungarn által a minisztérium e határozata ellen benyújtott keresetet. Az Oberverwaltungsgericht (legfelsőbb közigazgatási bíróság) szintén elutasította a Pfotenhilfe-Ungarn által ezen ítélettel szemben benyújtott fellebbezést. Ez utóbbi egyesület ennélfogva felülvizsgálati kérelmet terjesztett a kérdést előterjesztő bíróság – azaz a Bundesverwaltungsgericht (szövetségi közigazgatási bíróság) – elé.

20 A kérdést előterjesztő bíróság először is azzal kapcsolatban fogalmaz meg kérdést, hogy az 1/2005 rendelet alkalmazása kizárt-e az előtte folyamatban lévő eljárásban, amennyiben annak 1. cikkének (5) bekezdése szerint e rendelet „nem alkalmazható az állatok nem gazdasági tevékenységgel összefüggő szállítására”. Konkrétabban a kérdést előterjesztő bíróság az e rendelkezésben szereplő „gazdasági tevékenység” fogalmának tulajdonítandó tartalommal, illetve azzal kapcsolatban tesz fel kérdést, hogy mennyire releváns e tekintetben az, hogy fennáll-e nyereség vagy haszonszerzési cél, különösen e rendelet (12) és (21) preambulumbekezdésének a fényében.

21 Másodszor a kérdést előterjesztő bíróság meg szeretné tudni, hogy mely feltételek teljesülése esetén lehet valamely személyt a 90/425 irányelv 12. cikke értelmében vett „Közösségen belüli kereskedelemben érintett kereskedőnek” (ezen irányelv német nyelvű változatában „Unternehmer”) minősíteni. E bíróság szerint nem kétséges, hogy a Pfotenhilfe-Ungarn e rendelkezés értelmében véve Közösségen belüli kereskedelmet folytat. Ellenben nem biztos, hogy ezen egyesületet „kereskedőnek” (a német nyelvi változatban „Unternehmen”) lehet minősíteni, mivel a Bíróság ítélkezési gyakorlata e tekintetben gazdasági tevékenység végzését követeli meg.

22 Ilyen körülmények között a Bundesverwaltungsgericht (szövetségi közigazgatási bíróság) úgy határozott, hogy felfüggeszti az eljárást, és a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé előzetes döntéshozatal céljából:

„1) Az 1/2005 rendelet 1. cikkének (5) bekezdése értelmében vett, az állatok nem gazdasági tevékenységgel összefüggő szállításának minősül-e az olyan szállítás, amelyet egy közhasznúként elismert állatvédő egyesület végez, és amely arra szolgál, hogy gazdátlan kutyákat harmadik személyeknek olyan díjazás (»Schutzgebühr«) ellenében közvetítsenek ki, amely

a) nem vagy alig éppen fedezi az egyesület állatra, szállításra és közvetítésre fordított költségeit,

b) e költségeket meghaladja, a nyereség azonban arra szolgál, hogy finanszírozzák a más gazdátlan állatok közvetítésére, gazdátlan állatokra vagy egyéb állatvédelmi projektekre fordított, fedezetlenköltségeket?

2) A 90/425 irányelv 12. cikke értelmében vett Közösségen belüli kereskedelemben érintett kereskedőről van-e szó akkor, ha egy közhasznúként elismert állatvédő egyesület gazdátlan kutyákat szállít Németországba, és azokat harmadik személyeknek olyan díjazás olyan díjazás (»Schutzgebühr«) ellenében közvetíti ki, amely

a) nem vagy alig éppen fedezi az egyesület állatra, szállításra és közvetítésre fordított költségeit,

b) e költségeket meghaladja, a nyereség azonban arra szolgál, hogy finanszírozzák a más gazdátlan állatok közvetítésére, gazdátlan állatokra vagy egyéb állatvédelmi projektekre fordított, fedezetlen költségeket?"

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

23 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy az 1/2005 rendelet 1. cikkének (5) bekezdése értelmében vett „gazdasági tevékenység" fogalmát úgy kell-e értelmezni, hogy abba beletartozik az alapeljárásban szóban forgóhoz hasonló tevékenység, amely gazdátlan kutyák egyik tagállamból másik tagállamba való szállítására irányul, és amelyet egy közhasznú egyesület végez azzal a céllal, hogy e kutyákat átadja azon személyeknek, akik vállalták azok befogadását olyan összeg megfizetése mellett, amely főszabály szerint az egyesület részéről ezzel összefüggésben felmerült költségeket fedezi.

24 E tekintetben először is meg kell jegyezni, hogy az 1/2005 rendelet nem határozza meg a „gazdasági tevékenység" fogalmának tartalmát. Márpedig az uniós jogban az ilyen fogalom meghatározásának hiánya esetén e fogalmat különösen a kontextusa és az uniós jogalkotó célkitűzései fényében kell értelmezni (lásd ebben az értelemben: Szatmári Malom ítélet, C-135/13, EU:C:2014:327, 31. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

25 Ami először is azon kontextust illeti, amelybe e fogalom illeszkedik, meg kell jegyezni, hogy az 1/2005 rendelet 1. cikkének (5) bekezdése szerint e rendelet „nem alkalmazható az állatok nem gazdasági tevékenységgel összefüggő szállítására". E rendelkezés nem tesz különbséget a pénzügyi nyereségre irányuló gazdasági tevékenységek és az olyan tevékenységek között, amelyeknek nincs haszonszerzési céljuk.

26 Azonban az 1/2005 rendelet (12) preambulumbekezdése úgy szól, hogy a kereskedelmi célú szállítás nem korlátozható olyan szállításra, ahol pénz, áru vagy szolgáltatás azonnali cseréje történik, és hogy e szállítás alatt különösen azt a szállítást kell érteni, amely közvetlenül vagy közvetve pénzügyi előnnyel jár együtt, vagy ezt célozza. Mindazonáltal – ellentétben azzal, amit a Pfotenhilfe-Ungarn az írásbeli észrevételeiben állít – ebből a preambulumbekezdésből nem lehet arra következtetni, hogy a gazdasági tevékenységhez pénzügyi előnynek, vagy annak elérésére irányuló szándéknak kell fennállnia.

27 E rendelet (21) preambulumbekezdéséből következően ugyanis nem kizárt, hogy bizonyos esetekben még a nem kereskedelmi célú szállítások is az 1/2005 rendelet 1. cikke (5) bekezdésének értelmében vett gazdasági tevékenység alá tartozónak minősülhessenek. Ugyanis, amint e preambulumbekezdés jelzi, a törzskönyvezett lófélék szállítása gyakran nem kereskedelmi célokból történik, többek között ügetőkön vagy kulturális eseményeken való részvétel céljából. Ugyan e szállítások nem kereskedelmi jellegűek, azokat főszabály szerint e rendelet rendelkezéseinek tiszteletben tartásával kell végezni.

28 Meg kell továbbá vizsgálni azt a tágabb kontextust is, amelybe az 1/2005 rendelet 1. cikkének (5) bekezdése illeszkedik.

29 E rendelet jogalapja az EK 37. cikk (jelenleg EUMSZ 43. cikk), így tehát a belső piaci politikához tartozik. A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata értelmében a termékimportot és a visszterhes szolgáltatásnyújtást a Szerződés értelmében vett gazdasági tevékenységnek kell tekinteni (lásd ebben az értelemben: Schindler-ítélet, C-275/92, EU:C:1994:119, 19. pont; Meca-Medina és Majcen kontra Bizottság ítélet, C-519/04 P, EU:C:2006:492, 22. és 23. pont; Olympique Lyonnais ítélet, C-325/08, EU:C:2010:143, 27. és 28. pont). Abból a szempontból, hogy mely tevékenység minősíthető gazdasági jellegűnek, az a meghatározó tényező, hogy azt ne ellentételezés nélkül folytassák (lásd ebben az értelemben: Jundt-ítélet, C-281/06, EU:C:2007:816, 32. pont).

30 Ellenben ahhoz, hogy valamely tevékenység gazdasági tevékenységnek minősülhessen, nem szükséges, hogy azt haszonszerzési céllal végezzék (lásd ebben az értelemben: Smits és Peerbooms ítélet, C-157/99, EU:C:2001:404, 50 és 52. pont; Jundt-ítélet, C-281/06, EU:C:2007:816, 33. pont).

31 Ebből következően az alapügyben szóban forgóhoz hasonló, jelentős számú kutya rendszeres szállítására irányuló tevékenységet, amelyet egy közhasznú egyesület végez abból a célból, hogy ezen állatokat magánszemélyekhez juttassa el, akik azokat olyan szerződés alapján veszik át, amely többek között egy meghatározott pénzösszeg megfizetését írja elő ezen egyesület számára, az 1/2005 rendelet 1. cikke (5) bekezdésének értelmében vett gazdasági tevékenység keretében végzik, még akkor is, ha az említett egyesület semmilyen nyereségre nem törekszik, vagy semmilyen nyereséget nem szerez.

32 E következtetést nem kérdőjelezi meg az a tény, hogy a kutyákat átvevő személyekre nem ruházzák át az állatok teljes tulajdonjogát. Mindenesetre a Pfotenhilfe-Ungarnéhoz hasonló tevékenységek az e személyek részére nyújtott szolgáltatásoknak, következésképpen az 1/2005 rendelet 1. cikke (5) bekezdésének értelmében vett „gazdasági tevékenységeknek” minősíthetők.

33 Másodszor, ezt az értelmezést alátámasztják az 1/2005 rendelet célkitűzései, azaz az állatok szállítás közbeni védelme, amely e rendelet fő célkitűzése, valamint az élőállat-kereskedelem technikai akadályainak felszámolása, és a piaci szervezetek zavartalan működése, amelyek e rendelet (2) preambulumbekezdésében szerepelnek (lásd ebben az értelemben: Danske Svineproducenter ítélet, C-316/10, EU:C:2011:863, 44. pont).

34 E célkitűzésekre tekintettel a gazdasági tevékenység fogalmát nem lehet megszorítóan értelmezni. Az 1/2005 rendelet hatályának a haszonszerzési célú gazdasági tevékenységekre történő korlátozása különösen veszélyeztethetné – amint azt a főtanácsnok az indítványának 53. pontjában megjegyezte – e rendeletnek a jelen ítélet előző pontjában hivatkozott fő célkitűzését.

35 Ebből következően az 1/2005 rendelet 1. cikkének (5) bekezdése értelmében vett „gazdasági tevékenység” fogalmát úgy kell értelmezni, hogy abba beletartozik az alapeljárásban szóban forgóhoz hasonló tevékenység, amely gazdátlan kutyák egyik tagállamból másik tagállamba való szállítására irányul, és amelyet egy közhasznú egyesület végez azzal a céllal, hogy e kutyákat átadja azon személyeknek, akik vállalták azok befogadását olyan összeg megfizetése mellett, amely főszabály szerint az egyesület részéről ezzel összefüggésben felmerült költségeket fedezi.

A második kérdésről

36 Második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy a 90/425 irányelv 12. cikkének értelmében vett „Közösségen belüli kereskedelemben érintett kereskedő” fogalmát úgy kell-e értelmezni, hogy az vonatkozik többek között arra a közhasznú egyesületre, amely

gazdátlan kutyákat szállít egyik tagállamból másik tagállamba azzal a céllal, hogy e kutyákat átadja azon személyeknek, akik vállalták azok befogadását olyan összeg megfizetése mellett, amely főszabály szerint az egyesület részéről ezzel összefüggésben felmerült költségeket fedezi.

37 Először is meg kell vizsgálni, hogy a 90/425 irányelv alkalmazható-e olyan ügyben, mint amilyenről az alapügyben szó van.

38 Ezen irányelv 1. cikkének negyedik bekezdése értelmében ezen irányelv nem vonatkozik a tagállamok között, természetes személy kíséretében és felelősségére szállított, kedvtelésből tartott állatok mozgására érvényes állat-egészségügyi ellenőrzésekre, amennyiben az ilyen mozgás nem kereskedelmi ügylet keretében valósul meg. E mozgásokra a 998/2003 rendeletet kell alkalmazni, amennyiben az állatok a tulajdonosukat vagy a tulajdonos nevében az ilyen állatokért a mozgásuk során felelős természetes személyt kísérik, és amelyeket nem eladásra vagy más tulajdonosra történő átruházásra szántak.

39 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a 90/425 irányelv 1. cikkének negyedik bekezdésében előírt eltérés pontosítja, hogy a kedvtelésből tartott állatot egy természetes személynek kell kísérnie, aki felelős érte a mozgás során. Ennélfogva a valamely jogi személy felelősségére végzett szállítást nem veszik figyelembe ezen eltérés alkalmazása céljából. Az erre vonatkozóan szükséges vizsgálatokat a nemzeti bíróságnak kell lefolytatnia.

40 Mindenesetre az említett eltérés a kedvtelésből tartott állatoknak kizárólag olyan, tagállamok közötti mozgásaira vonatkozik, amelyek egyáltalán nem kereskedelmi jellegűek. Jóllehet a Pfotenhilfe-Ungarnhoz hasonló, közhasznúként elismert egyesület nem bír haszonszerzési vagy kereskedelmi céllal, van – amint azt a főtanácsnok az indítványának 57. pontjában megjegyezte – bizonyos mértékű hasonlóság egyfelől az abból álló tevékenység között, hogy kutyákat helyeznek el olyan személyeknél, akik vállalták azok befogadását bizonyos összeg általuk történő megfizetése mellett, másfelől a kutyák kisállat-kereskedésben való eladásából álló tevékenység között. Az első fajta tevékenységet következésképpen nem lehet úgy tekinteni, hogy a 90/425 irányelv 1. cikke negyedik bekezdésének értelmében véve egyáltalán nincs kereskedelmi jellege.

41 Következésképpen az alapeljárás a 90/425 irányelv hatálya alá tartozik.

42 Ekképpen másodszor azt kell megvizsgálni, hogy a Pfotenhilfe-Ungarnhoz hasonló, közhasznúként elismert egyesület a 90/425 irányelv 12. cikkének értelmében vett, állatok „Közösségen belüli kereskedelmében érintett kereskedőnek” minősülhet-e.

43 Kitűnik az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból, hogy a kérdést előterjesztő bíróság, amikor a „kereskedő” fogalmának német nyelvi változatára utal („Unternehmer”), azzal kapcsolatosan keres választ, hogy e fogalom felcserélhető-e a „vállalkozás” fogalmával („Unternehmen”), amely folytán e bíróság szerint kizárólag a gazdasági tevékenységet végző személyek minősülhetnének „kereskedőnek”.

44 Igaz, hogy a 90/425 irányelv bizonyos nyelvi változatai olyan kifejezést használnak, amelyek gazdasági tevékenység végzésére, vagy akár – amint azt a főtanácsnok az indítványának 62. pontjában megjegyezte – haszonszerzési célkitűzésre utalhatnak, többek között a német, az angol, a holland és a svéd nyelvi változat, amelyek rendre az „Unternehmer”, a „dealers”, a „handelaars”, illetve a „handlare” kifejezéseket alkalmazzák. Mindazonáltal ezen irányelv más nyelvi változatai – így többek között a spanyol („agentes”), a dán („erhvervsdrivende”), a francia („opérateurs”), az olasz („operatori”), a portugál („operadores”) és a román („operatorii”) – olyan kifejezést használnak, amelynek semlegesebbnek és általánosabbnak tűnik a tartalma.

45 Ugyanakkor a „kereskedő” fogalma nem minősül különálló feltételnek, mivel a 90/425 irányelv 12. cikkének alkalmazhatósága tekintetében releváns kritérium a kereskedő által folytatott tevékenységekhez kötődik, azaz a „Közösségen belüli kereskedelemhez”.

46 Ami ez utóbbi fogalmat illeti, kitűnik a 90/425 irányelv 2. cikkének 3. pontjából, hogy a tagállamok között az EUMSZ 28. cikk (1) bekezdésének értelmében folyó kereskedelemről van szó. Ez utóbbi az áruk szabad mozgására vonatkozó II. cím alatt szereplő rendelkezés értelmében a vámunió a teljes árukereskedelemre kiterjed.

47 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint az e rendelkezés értelmében vett „áru” alatt a pénzben kifejezhető értékű termékeket kell érteni, amelyek ilyenként kereskedelmi ügyletek tárgyát képezhetik (Bizottság kontra Olaszország ítélet, 7/68, EU:C:1968:51, 626. o.). E meghatározás magában foglalja az állatokat is (lásd ebben az értelemben: Bizottság kontra Belgium ítélet, C-100/08, EU:C:2009:537, 83. pont). Amint azt a főtanácsnok az indítványának 63. pontjában megjegyezte, az EUM-Szerződés áruk szabad mozgásáról rendelkező rendelkezései főszabály szerint attól függetlenül alkalmazandóak, hogy az érintett árukat értékesítés vagy viszonteladás, vagy pedig személyes használat vagy felhasználás céljából szállítják-e át a nemzeti határon (lásd ebben az értelemben: Schumacher-ítélet, 215/87, EU:C:1989:111, 22. pont).

48 Következésképpen a kereskedő által folytatott tevékenység haszonszerzésre irányuló jellege nem meghatározó abból a szempontból, hogy azt a 90/425 irányelv 12. cikkének értelmében vett „Közösségen belüli kereskedelemnek” lehessen minősíteni.

49 Végül a második–negyedik preambulumbekezdése szerint ezen irányelv a belső piac megvalósításának keretében meg kívánja szüntetni az állatok Közösségen belüli kereskedelme fejlődésének akadályait, többek között azáltal, hogy az állat-egészségügyi ellenőrzéseket csak a feladási helyre korlátozza, ami magában foglalja a közegészség és az állategészség védelemére vonatkozó alapvető követelmények harmonizációját.

50 Ekképpen a 90/425 irányelv 12. cikkét – amely szerint minden, az ezen irányelvben felsorolt állat Közösségen belüli kereskedelmében érintett kereskedőnek az illetékes hatóság felkérésére előzetesen hatósági nyilvántartásba kell vetetnie magát, és nyilvántartást kell vezetnie a szállításokról – e célkitűzés fényében kell értelmezni. A kereskedők hatósági nyilvántartása és a szállítások nyilvántartása lehetővé teszi mind a származási tagállam, mind a rendeltetési hely szerinti tagállam illetékes hatóságai számára, hogy elvégezzék az ezen irányelv célkitűzéseinek elérése érdekében szükséges rendszeres, illetve szúrópróbaszerű állat-egészségügyi ellenőrzéseket.

51 Az alapeljárásban szóban forgóhoz hasonló esetben, amelyben jelentős számú olyan gazdátlan kutya képezte az egyik tagállamból másik tagállamba történt csoportos szállítás tárgyát, amelyek – amint azt a Pfotenhilfe-Ungarn és az Európai Bizottság a Bíróság előtti tárgyalás során megjegyezte – általában kevésbé jó egészségi állapotban vannak, mint más kutyák, a 90/425 irányelv arra irányuló célkitűzése, hogy megszüntesse az állatok Közösségen belüli kereskedelme fejlődésének akadályait, és harmonizálja a közegészség és az állategészség védelemére vonatkozó szabályokat, nem teljesülhetne, ha ezen irányelv 12. cikke nem lenne alkalmazható ilyen esetben.

52 A második feltett kérdésre úgy kell következésképpen válaszolni, hogy a 90/425 irányelv 12. cikkének értelmében vett „Közösségen belüli kereskedelemben érintett kereskedő” fogalmát úgy kell értelmezni, hogy az vonatkozik többek között arra a közhasznú egyesületre, amely gazdátlan kutyákat szállít egyik tagállamból másik tagállamba azzal a céllal, hogy e kutyákat átadja azon személyeknek, akik vállalták azok befogadását olyan összeg megfizetése mellett, amely főszabály szerint az egyesület részéről ezzel összefüggésben felmerült költségeket fedezi.

A költségekről

53 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (negyedik tanács) a következőképpen határozott:

1) **Az állatoknak a szállítás és a kapcsolódó műveletek közbeni védelméről, valamint a 64/432/EGK és a 93/119/EK irányelv és az 1255/97/EK rendelet módosításáról szóló, 2004. december 22-i 1/2005/EK tanácsi rendelet 1. cikkének (5) bekezdése értelmében vett „gazdasági tevékenység” fogalmát úgy kell értelmezni, hogy abba beletartozik az alapeljárásban szóban forgóhoz hasonló tevékenység, amely gazdátlan kutyák egyik tagállamból másik tagállamba való szállítására irányul, és amelyet egy közhasznú egyesület végez azzal a céllal, hogy e kutyákat átadja azon személyeknek, akik vállalták azok befogadását olyan összeg megfizetése mellett, amely főszabály szerint az egyesület részéről ezzel összefüggésben felmerült költségeket fedezi.**

2) **Az 1992. június 30-i 92/60/EGK tanácsi irányelvvel módosított, az egyes élőállatok és állati termékek Közösségen belüli kereskedelmében a belső piac megvalósításának céljával alkalmazandó állat-egészségügyi és tenyésztéstechnikai ellenőrzésekről szóló, 1990. június 26-i 90/425/EGK tanácsi irányelv 12. cikkének értelmében vett „Közösségen belüli kereskedelemben érintett kereskedő” fogalmát úgy kell értelmezni, hogy az vonatkozik többek között arra a közhasznú egyesületre, amely gazdátlan kutyákat szállít egyik tagállamból másik tagállamba azzal a céllal, hogy e kutyákat átadja azon személyeknek, akik vállalták azok befogadását olyan összeg megfizetése mellett, amely főszabály szerint az egyesület részéről ezzel összefüggésben felmerült költségeket fedezi.**

Aláírások